

KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2015/359**2018/EØS/39/31****av 4. mars 2015****om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1338/2008 med hensyn til statistikker over utgifter til og finansiering av helsetjenester(*)**

EUROPAKOMMISJONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1338/2008 av 16. desember 2008 om fellesskapsstatistikker over folkehelse og helse og sikkerhet på arbeidsplassen⁽¹⁾, særlig artikkel 9 nr. 1 og vedlegg II bokstav b), og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Ved forordning (EF) nr. 1338/2008 fastsettes en felles ramme for systematisk utarbeiding av europeisk statistikk på området folkehelse og helse og sikkerhet på arbeidsplassen.
- 2) Gjennomføringstiltak fastsetter hvilke data og metadata som skal framlegges om utgifter til og finansiering av helsetjenester, samt referanseperiodene, intervallene og fristene for framleggingen.
- 3) I samsvar med artikkel 6 nr. 2 i forordning (EF) nr. 1338/2008 er det foretatt en nytte- og kostnadsanalyse, der det tas hensyn til medlemsstatenes byrde og fordelene ved at dataene om utgifter til og finansiering av helsetjenester er tilgjengelige, sett i forhold til kostnadene ved datainnsamlingen, som medlemsstatene har utført på frivillig grunnlag siden 2005 etter prinsippene i satellittregnskapet for helse. I samsvar med artikkel 6 nr. 1 i forordning (EF) nr. 1338/2008 iverksatte Kommisjonen i 2013 og 2014 forundersøkelser, som medlemsstatene gjennomførte frivillig. Kommisjonen har på flere møter med medlemsstatene drøftet brukernes behov. Tilgang til data på EU-plan vil trolig være av stor nytte for beslutninger om helse og sosialpolitikk.
- 4) For å sikre at dataene er relevante og sammenlignbare bør håndboken for satellittregnskapet for helse 2011⁽²⁾, som er utarbeidet i fellesskap av Kommisjonen (Eurostat), Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD) og Verdens helseorganisasjon (WHO), og som inneholder begreper, definisjoner og metoder for databehandling knyttet til utgifter til og finansiering av helsetjenester, danne grunnlaget for det detaljerte spørreskjemaet og de tilhørende retningslinjene som nevnte organer bruker i sin felles årlige datainnsamling.
- 5) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Komiteen for det europeiske statistikkssystem —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Ved denne forordning fastsettes regler for utvikling og utarbeiding av europeisk statistikk for utgifter til og finansiering av helsetjenester, som er ett av emnene innenfor statistikk over helsetjenester oppført i vedlegg II til forordning (EF) nr. 1338/2008.

Artikkel 2

Definisjonene som skal brukes ved anvendelse av denne forordning, er angitt i vedlegg I.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 62 av 6.3.2015, s. 6, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 59/2016 av 18. mars 2016 om endring av EØS-avtalens vedlegg XXI (Statistikk), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 66 av 19.10.2017, s. 31.

⁽¹⁾ EUT L 354 av 31.12.2008, s. 70.

⁽²⁾ OECD, Eurostat, WHO (2011), *A System of Health Accounts*, OECD Publishing, doi: 10.1787/9789264116016-en

Artikkel 3

Medlemsstatene skal framlegge data om områdene angitt i vedlegg II.

Artikkel 4

1. Medlemsstatene skal hvert år oversende nødvendige data og tilhørende standard referansemetadata. Referanseperioden skal være kalenderåret.
2. Data og referansemetadata for referanseår N skal oversendes innen 30. april N+2.
3. Data og referansedata skal hvert år oversendes til Kommisjonen (Eurostat) gjennom den sentrale dataportalen eller gjøres tilgjengelige for Kommisjonen (Eurostat) elektronisk.
4. Det første referanseåret skal være 2014.
5. Det siste referanseåret skal være 2020.
6. Som unntak fra nr. 2 skal medlemsstatene oversende data og referansemetadata for referanseår 2014 innen 31. mai 2016.

Artikkel 5

1. Medlemsstatene skal oversende data på det aggregeringsnivået som er angitt i vedlegg II.
2. Medlemsstatene skal oversende nødvendige referansemetadata, særlig om datakilder, dekning og benyttede sammenstillingsmetoder, opplysninger om kjennetegn ved nasjonale utgifter til og finansiering av helsetjenester som er spesifikke for medlemsstatene og avviker fra definisjonene i vedlegg I, henvisninger til nasjonal lovgivning der denne utgjør grunnlaget for utgiftene til og finansieringen av helsetjenester samt opplysninger om eventuelle endringer av statistikkbegreper som nevnes der.

Artikkel 6

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 4. mars 2015.

For Kommisjonen

Jean-Claude JUNCKER

President

VEDLEGG I

Definisjoner

- 1) «Helsetjenester» all virksomhet som har som hovedmål å forbedre, bevare og forhindre forverring av personers helsetilstand og begrense følgene av dårlig helse gjennom anvendelse av kvalifisert helsekunnskap.
- 2) «Løpende utgifter til helsetjenester» innenlandske enheters konsum av helseprodukter og -tjenester, herunder helseprodukter og -tjenester som leveres direkte til enkeltpersoner samt kollektive helsetjenester.
- 3) «Helsetjenestefunksjoner» den typen behov som løpende utgifter til helsetjenester har som formål å oppfylle, eller det målet som etterstrebes.
- 4) «Medisinsk behandling» helsetjenester hvis hovedformål er å lindre symptomer eller redusere en sykdoms eller en skades alvorlighetsgrad, eller å hindre forverring eller komplikasjoner som kan være livstruende eller skade normal funksjon.
- 5) «Rehabilitering» tjenester for å stabilisere, forbedre eller gjenopprette svekkede kroppsfunksjoner og -strukturer, kompensere for fravær eller tap av kroppsfunksjoner eller -strukturer, forbedre aktiviteter og deltaking samt forebygge forverring, medisinske komplikasjoner og risikoer.
- 6) «Behandling av innlagte pasienter» behandling og/eller pleie ved en helseinstitusjon av pasienter som er formelt innlagt og må overnatte.
- 7) «Behandling av polikliniske pasienter» medisinske tjenester og tilleggstjenester som ytes ved en helseinstitusjon til pasienter som ikke er formelt innlagt og ikke overnatter.
- 8) «Behandling av dagpasienter» planlagte medisinske og paramedisinske tjenester som ytes ved en helseinstitusjon til pasienter som er formelt innlagt for diagnose, behandling eller andre typer helsetjenester, og som skrives ut samme dag.
- 9) «Langtidspleie (helse)» konsum av en rekke medisinske og personlige pleietjenester som har som hovedmål å lindre smerte og lidelse samt å begrense eller kontrollere forverringen i helsetilstanden til pasienter med en viss grad av langsiktig pleiebehov.
- 10) «Hjemmepleie» medisinske tjenester, støttetjenester og sykepleietjenester som pasienter konsumerer i sitt hjem, og som innebærer tjenesteyterens fysiske tilstedeværelse.
- 11) «Tilleggstjenester» (ikke spesifisert etter funksjon) tjenester knyttet til helsetjenester eller langtidspleie som ikke er spesifisert etter funksjon eller leveringsmåte, som pasienten forbruker direkte, særlig i forbindelse med en selvstendig kontakt med helsesystemet, og som ikke inngår i en pakke av helsetjenester, slik som laboratorie- eller bildebehandlingstjenester, pasienttransport og redningstjenester.
- 12) «Legemidler og andre medisinske forbruksvarer» (ikke spesifisert etter funksjon) legemidler og medisinske forbruksvarer beregnet til å diagnostisere, kurere, lindre eller behandle sykdom, herunder reseptbelagte og reseptfrie legemidler, der funksjon og leveringsmåte ikke er spesifisert.
- 13) «Terapeutiske hjelpemidler og andre medisinske varer» (ikke spesifisert etter funksjon) varige medisinske varer, herunder ortoser som støtter eller korrigerer misdannelser og/eller syklige tilstander i menneskekroppen, ortopediske hjelpemidler, proteser eller kunstige lemmer som erstatter en manglende kroppsdel, andre proteser, herunder implantater som erstatter eller utfyller funksjonen til en manglende biologisk struktur, samt medisinsk-tekniske innretninger, der funksjon og leveringsmåte ikke er spesifisert.
- 14) «Forebyggende pleie» ethvert tiltak som tar sikte på å unngå eller redusere antallet eller alvorret av skader og sykdommer samt deres følgetilstander og komplikasjoner.
- 15) «Styring og administrasjon av helsesystemet og finansieringen av det» tjenester med fokus på helsesystemet snarere enn på direkte helsetjenester, for styring og støtte av helsesystemets funksjon, og som anses som kollektive ettersom de ikke ytes til enkeltindivider, men er til fordel for alle brukerne av helsesystemet.

- 16) «Finansieringsordninger for helsetjenester» finansieringsordninger der folk får tilgang til helsetjenester, herunder både husholdningers direkte betaling for varer og tjenester og finansieringsordninger der tredjemann inngår.
- 17) «Offentlige ordninger» finansieringsordninger for helsetjenester hvis egenskaper fastsettes ved lov eller av staten, som det er fastsatt et eget budsjett for, og som et offentlig organ har det overgripende ansvaret for.
- 18) «Obligatorisk avgiftsbasert syketrygdordning» en finansieringsordning for å sikre tilgang til helsetjenester for bestemte befolkningsgrupper gjennom obligatorisk deltaking fastsatt ved lov eller av staten, og der retten til helsetjenester bygger på betaling av syketrygdavgifter av eller på vegne av de berørte personene.
- 19) «Obligatorisk medisinsk sparekonto» lovpålagt sparekonto der den grunnleggende oppsparingsmetoden og visse aspekter ved bruken av midlene til betaling for helsetjenester reguleres av staten, og der enkeltpersoners oppsparing ikke legges sammen, unntatt for familiemedlemmer.
- 20) «Frivillige sykeforsikringsordninger» ordninger som bygger på kjøp av en sykeforsikringspolise, som ikke er lovfestet og der forsikringspremiene kan subsidieres direkte eller indirekte av staten.
- 21) «Ideelle organisasjoners finansieringsordninger» ikke-obligatoriske finansieringsordninger og -programmer med ikke-avgiftsbaserte fordeler som bygger på bidrag fra allmennheten, staten eller foretak.
- 22) «Foretaksfinansierte ordninger» hovedsakelig ordninger der foretak direkte sørger for eller finansierer helsetjenester for sine ansatte uten noen form for forsikringsordning.
- 23) «Husholdningens kontantbetaling» direkte betaling for helseprodukter og -tjenester fra husholdningens hovedinntekt eller oppsparte midler, der betalingen foretas av brukeren på det tidspunktet varene kjøpes eller tjenestene tas i bruk.
- 24) «Finansieringsordninger i utlandet» finansieringsordninger som involverer eller forvaltes av institusjonelle enheter i utlandet, men som samler inn, forener ressurser og kjøper helseprodukter og -tjenester på vegne av innbyggere i medlemsstaten, uten at midlene overføres gjennom en ordning i den aktuelle staten.
- 25) «Helsetjenesteytere» organisasjoner og aktører som leverer helseprodukter og -tjenester som sin hovedvirksomhet, samt dem som leverer helsetjenester som en del av sin virksomhet.
- 26) «Sykehus» godkjente institusjoner som hovedsakelig tilbyr medisinske og diagnostiske tjenester og behandling som omfatter lege- og sykepleietjenester og andre helsetjenester til innlagte pasienter samt spesialiserte losjitetjenester som innlagte pasienter trenger, og som også kan tilby tjenester til dagpasienter og polikliniske pasienter samt hjemmepleie.
- 27) «Døgninstitusjoner for langtidspleie» institusjoner som hovedsakelig tilbyr langtidspleie og losji, og som kombinerer sykepleie, tilsyn eller andre former for pleie som beboerne trenger, der en betydelig del av produksjonsprosessen og pleien som tilbys, er en kombinasjon av helse- og sosialtjenester med hovedvekt på sykepleie i kombinasjon med personlig pleie.
- 28) «Ytere av ambulerende helsetjenester» institusjoner som hovedsakelig yter helsetjenester direkte til polikliniske pasienter, som ikke trenger innleggelse, herunder sentre for allmennpraktikere og spesialister samt institusjoner som er spesialister på behandling av dagpasienter og på yting av hjemmepleietjenester.
- 29) «Ytere av tilleggstjenester» institusjoner som yter spesifikke tilleggstjenester direkte til polikliniske pasienter under tilsyn av helsepersonell; tjenester som ikke dekkes av behandlingen på sykehus, på institusjoner for pleie og omsorg, hos ytere av ambulerende helsetjenester eller andre helsetjenesteytere.
- 30) «Detaljister og andre tilbydere av medisinske varer» virksomheter hvis hovedvirksomhet er detaljsalg av medisinske varer til allmennheten beregnet på konsum eller bruk av enkeltpersoner eller i husholdninger, herunder tilpasning og reparasjon i forbindelse med salget.

- 31) «Tilbydere av forebyggende pleie» organisasjoner som hovedsakelig tilbyr kollektive forebyggende programmer og kampanjer/folkehelseprogrammer for bestemte målgrupper eller allmennheten, slik som organer for helsefremmende tiltak og helsevern eller offentlige helseinstitutter samt spesialiserte institusjoner hvis hovedvirksomhet er forebyggende pleie.
  - 32) «Tilbydere innenfor administrasjon og finansiering av helsesystemer» institusjoner som har sin hovedvirksomhet innenfor tilsyn med virksomheten til organer som yter helsetjenester, og innenfor overgripende administrasjon av helsetjenestesektoren, herunder administrasjon av helsefinansiering.
  - 33) «Resten av økonomien» andre innenlandske helsetjenesteytere ikke ellers nevnt, herunder husholdninger som yter personlige helsetjenester til familiemedlemmer i hjemmet, i tilfeller der disse ytelsene tilsvarer sosiale overføringer for dette formål, samt alle andre sektorer som tilbyr helsetjenester som sekundærvirksomhet.
  - 34) «Tilbydere i utlandet» alle utenlandske enheter som tilbyr helseprodukter og -tjenester samt de som er involvert i helserelatert virksomhet.
-

VEDLEGG II

Emner som skal dekkes, og deres kjennetegn, kryssklassifiseringsdata og inndelinger

1. Kryssklassifisering av løpende utgifter til helsetjenester etter helsetjenestefunksjoner (HC) og finansieringsordninger (HF)(*)

	Finansieringsordninger	HF.1.1	HF.1.2; HF.1.3	HF.2.1	HF.2.2	HF.2.3	HF.3	HF.4	
Helsetjenestefunksjoner		Offentlige ordninger	Obligatoriske avgiftsbaserte syketrygdordninger og obligatoriske medisinske sparekontoer(**)	Frivillige sykeforsikringsordninger	Ideelle organisasjoners finansieringsordninger	Foretaksfinansierte ordninger	Husholdningens kontantbetaling	Finansieringsordninger i utlandet	Løpende utgifter til helsetjenester HF.1–HF.4
HC.1.1; HC.2.1	Medisinsk behandling og rehabilitering av innlagte pasienter								
HC.1.2; HC.2.2	Medisinsk behandling og rehabilitering av dagpasienter								
HC.1.3; HC.2.3	Medisinsk behandling og rehabilitering av polikliniske pasienter								
HC.1.4; HC.2.4	Medisinsk behandling og rehabilitering i hjemmet								
HC.3.1	Langtidspleie av innlagte pasienter (helse)								
HC.3.2	Langtidspleie av dagpasienter (helse)								
HC.3.3	Langtidspleie av polikliniske pasienter (helse)								
HC.3.4	Langtidspleie i hjemmet (helse)								
HC.4	Tilleggstjenester (ikke spesifisert etter funksjon)								
HC.5.1	Legemidler og andre medisinske forbruksvarer (ikke spesifisert etter funksjon)								
HC.5.2	Terapeutiske hjelpemidler og andre medisinske varer (ikke spesifisert etter funksjon)								

	Finansieringsordninger	HF.1.1	HF.1.2; HF.1.3	HF.2.1	HF.2.2	HF.2.3	HF.3	HF.4	
Helsetjenestefunksjoner		Offentlige ordninger	Obligatoriske av giftsbaserte syketrykordninger og obligatoriske medisinske sparekontoer(**)	Frivillige sykeforsikringsordninger	Ideelle organisasjoners finansieringsordninger	Foretaksfinansierte ordninger	Husholdningens kontantbetaling	Finansieringsordninger i utlandet	Løpende utgifter til helsetjenester HF.1–HF.4
HC.6	Forebyggende pleie(***)								
HC.7	Styring og administrasjon av helsesystemet og finansieringen av det								
HC.9	Andre helsetjenester ikke nevnt annet sted								
	<i>Løpende utgifter til helsetjenester HC.1–HC.9</i>								

(*) Data angis i millioner i nasjonal valuta.

(**) Utgifter til HF.1.3 angis i metadataene.

(***) Forebyggende pleie bygger på en helsefremmende strategi som innebærer en prosess som gjør det mulig for mennesker å forbedre helsen sin gjennom kontroll over noen umiddelbare helsefaktorer. Inngripen omfattes når dens hovedformål er helsefremmende og dersom den foregår før diagnosen er stilt. Forebyggende pleie omfatter inngripen både for individuelt og kollektivt konsum.

2. Kryssklassifisering av løpende utgifter til helsetjenester etter helsetjenestefunksjoner (HC) og helsetjenesteytere (HP)(*)

	Helsetjenesteytere	HP.1	HP.2	HP.3	HP.4	HP.5	HP.6	HP.7	HP.8	HP.9	
Helsetjenestefunksjoner		Sykehus	Døgninstitusjon for langtidspleie	Ytere av ambulering helsetjenester	Ytere av tilleggstjenester	Detaljer og andre tilbydere av medisinske varer	Tilbydere av forebyggende pleie	Tilbydere innenfor administrasjon og finansiering av helsesystemer	Resten av økonomien	Utlandet	Løpende utgifter til helsetjenester HP.1-HP.9
HC.1.1; HC.2.1	Medisinsk behandling og rehabilitering av innlagte pasienter										
HC.1.2; HC.2.2	Medisinsk behandling og rehabilitering av dagpasienter										
HC.1.3; HC.2.3	Medisinsk behandling og rehabilitering av polikliniske pasienter										
HC.1.4; HC.2.4	Medisinsk behandling og rehabilitering i hjemmet										
HC.3.1	Langtidspleie av innlagte pasienter (helse)										
HC.3.2	Langtidspleie av dagpasienter (helse)										
HC.3.3	Langtidspleie av polikliniske pasienter (helse)										
HC.3.4	Langtidspleie i hjemmet (helse)										
HC.4	Tilleggstjenester (ikke spesifisert etter funksjon)										
HC.5.1	Legemidler og andre medisinske forbruksvarer (ikke spesifisert etter funksjon)										
HC.5.2	Terapeutiske hjelpemidler og andre medisinske varer (ikke spesifisert etter funksjon)										
HC.6	Forebyggende pleie										
HC.7	Styring og administrasjon av helsesystemet og finansiering av det										

	Finansieringsordninger	HF.1.1	HF.1.2; HF.1.3	HF.2.1	HF.2.2	HF.2.3	HF.3	HF.4	
Helsetjenesteytere		Offentlige ordninger	Obligatoriske avgiftsbaserte syketrygdordninger og obligatoriske medisinske sparekontoer(*)	Frivillige sykeforsikringsordninger	Ideelle organisasjoners finansieringsordninger	Foretaksfinansierte ordninger	Husholdningens kontantbetaling	Finansieringsordninger i utlandet	Løpende utgifter til helsetjenester HF.1–HF.4
HP.5	Detaljister og andre tilbydere av medisinske varer								
HP.6	Tilbydere av forebyggende pleie								
HP.7	Tilbydere innenfor administrasjon og finansiering av helsesystemer								
HP.8	Resten av økonomien								
HP.9	Utlandet								
	<i>Løpende utgifter til helsetjenester HP.1–HP.9</i>								

(*) Data angis i millioner i nasjonal valuta.

(**) Utgifter til HF.1.3 angis i metadataene.